Maatregelen voor de bescherming van minderjarigen, naar aanleiding van het onderzoek door GCPS Consulting

De Focolarebeweging begint aan een beslissend traject om haar maatregelen op het gebied van preventie, vorming, schadeloosstelling en evaluatie van de verantwoordelijkheid uit te breiden en te versterken, teneinde gerechtigheid te garanderen voor alle slachtoffers en een cultuur van het primaatschap van de naastenliefde, de waardigheid van de persoon, veiligheid en transparantie in te voeren op alle gebieden van de Beweging.

Voor meer informatie betreffende België en het Groothertogdom Luxemburg:

https://www.focolare.org/belgium/files/2022/06/2021-06-oprichting-onthaalcel-misbruik-NL.docx.pdf

https://www.focolare.org/belgium/files/2022/06/2021-06-vademecum-bescherming-minderjarigen-Belux-NL.docx.pdf

"Wat wij vandaag presenteren is een eerste reactie op de aanbevelingen in het verslag van GCPS Consulting over gevallen van kindermisbruik door een voormalig lid van Focolare in Frankrijk. Wij zijn ons ervan bewust dat deze eerste maatregelen niet volledig zijn, maar zij maken deel uit van een beslissend proces van heroriëntatie van het leven en de activiteiten van de Beweging waarbij het kind en de persoon, in al hun complexiteit, centraal staan in alle zorg, bescherming, herstel- en wedergeboorteprocessen".

Met deze woorden presenteert **Margaret Karram, voorzitter van de Focolarebeweging,** de weg die de Focolarebeweging nu is ingeslagen, mede dankzij de aanbevelingen van GCPS Consulting. Dit zijn maatregelen die een aanvulling vormen op de Richtlijnen voor de Bescherming van Minderjarigen en Kwetsbare Personen (die sinds 2014 van kracht zijn in de Focolarebeweging en momenteel worden herzien, op basis van internationale normen) en de vormingscursussen over thema's betreffende Bescherming, voor leden van de Beweging.

"Eerst en vooral," verklaart de Voorzitter, *"zou ik mij willen richten tot alle slachtoffers van seksueel misbruik, in het bijzonder in Frankrijk: ik zou u persoonlijk en namens de Beweging willen bedanken, omdat de moed van uw getuigenissen, van uw meegedeelde pijn, voor ons het essentiële vertrekpunt zijn van deze louteringsreis, en ik zou ook de Franse gemeenschap van de Beweging willen bedanken voor haar moed om zulk lijden onder ogen te zien".*

De Centrale Tuchtcommissie, die wij bij deze de oprichting aankondigen, zal tot taak hebben de verantwoordelijkheden te beoordelen van de leiders van de Beweging die betrokken zijn bij gevallen van misbruik, ten einde duidelijkheid en gerechtigheid te brengen voor de slachtoffers.

*"Aan de basis van deze **weg van vernieuwing** plaatsen wij vooreerst het Evangelie",* besluit Margaret Karram, *"Bovendien vragen de ernstige uitdagingen waarmee de mensheid thans wordt geconfronteerd om een modernisering van de spiritualiteit van de eenheid, zodat zij een instrument van broederschap en vrede kan zijn".*

De hieronder uiteengezette maatregelen zullen op korte, middellange en lange termijn worden uitgevoerd en worden beschouwd als de meest dringende en noodzakelijke om de Beweging stevig op het pad van herstel en positieve herstart te zetten.

- **Slachtoffers in het middelpunt: verzoek van de Voorzitter om persoonlijke vergiffenis**

Mensen die mishandeld zijn, nemen in dit proces een centrale en prioritaire plaats in. Daarom zijn luisteren, om vergeving vragen, hulp aanbieden en de weg van herstel het uitgangspunt.

Margaret Karram heeft persoonlijk contact opgenomen met de slachtoffers in Frankrijk met wie dat mogelijk was en met eerbiediging van de privacy. Haar wens is om ze allemaal te bereiken, altijd met respect voor hun anoniem willen blijven.

- Een netwerk voor opvang van en een luisterend oor voor slachtoffers

Plaatselijke commissies voor het welzijn en de bescherming van minderjarigen en kwetsbare personen zullen worden versterkt (waar zij reeds aanwezig en operationeel zijn) of helemaal opnieuw worden opgericht met de aanwezigheid van professionals op het gebied van psychologische, juridische, pedagogische - en opleidingsondersteuning. Deze commissies zijn onafhankelijk van de bestuursorganen van de Focolarebeweging en hebben tot taak klachten en getuigenissen in ontvangst te nemen en onderzoeksprocedures in te leiden. De plaatselijke commissies kunnen nog een andere dienst aanbieden: een luisterend oor en een eerste onthaal voor iedereen die zijn ervaring met misbruik, geweld, ongemak of traumatische ervaringen van diverse aard wil delen en die ook - indien hij daarom verzoekt - gebruik kan maken van begeleiding voor een vervolgtraject.

In dit verband zijn er in sommige landen, zoals Frankrijk, België en Duitsland, al luisterpunten actief.

In België kan contact worden opgenomen met een onthaalcel via: beluxbepro@gmail.com. Elke vraag zal collegiaal worden behandeld en met een multidisciplinaire benadering. Momenteel bestaat de Onthaalcel uit drie personen (Anne Van den Bussche, juriste; Françoise Supeley, arts; Georges Lecoq, psycholoog, die alle drie gebonden zijn door het beroepsgeheim) die instaan voor de intake en de opvolging van de situaties die hen worden toevertrouwd.

- Opstelling van een protocol voor de schadeloosstelling van slachtoffers van misbruik binnen de

Focolarebeweging

- Oprichting van een tuchtcommissie

Er zal een Centrale Tuchtcommissie worden opgericht, die voor het grootste deel zal bestaan uit externe juridische en psychologische professionelen, om de verantwoordelijkheid van de leiders van de Focolarebeweging te beoordelen bij de aanpak van seksueel, geestelijk en autoritair misbruik. Het zal functioneren op basis van een tuchtcode die in overleg met de

Commissie zelf zal worden opgesteld en waarin ethische beginselen en sancties zullen worden vastgelegd.

- Wereldwijde publicatie van een jaarverslag

Jaarlijks zal een verslag worden gepubliceerd over de werkzaamheden van de Centrale Commissie voor Welzijn en Bescherming van Kinderen en Kwetsbare Personen (CO.BE.TU) met betrekking tot gevallen van misbruik en maatregelen ter voorkoming en bescherming van kinderen.

- Bescherming is de verantwoordelijkheid van alle leden van de Focolarebeweging.

Om deze erkenning kracht bij te zetten, acht de Beweging het verplicht dat elk lid, ook de minderjarigen zelf en degenen die lid willen worden, een basiscursus volgen over de bescherming van minderjarigen en kwetsbare personen, georganiseerd door de plaatselijke Commissies voor Welzijn en Bescherming van Minderjarigen en Kwetsbare Personen.

- Opleidingen voor leiders

Er worden verplichte opleidingscursussen vastgelegd om de leiders - op welk niveau zij ook moeten werken - voor te bereiden op vormen van medeverantwoordelijkheid, grotere transparantie van de besluitvormingsprocessen, afwisseling van functies, begeleiding van personen, in het licht van het onderscheid tussen de sfeer van het bestuur en de sfeer van het geweten.

- Deel- en vormingstrajecten voor gemeenschappen van de Focolarebeweging

De Focolare-gemeenschappen, in hun verschillende vormen, moeten het noodzakelijke proces van onderscheiding, open dialoog en inzicht in de juiste relationele dynamiek bevorderen. Na de publicatie van de onafhankelijke enquête door GCPS Consulting hebben vele groepen en gemeenschappen van de Beweging reeds de aanzet gegeven tot momenten van uitwisseling en dialoog over de kwestie van misbruik. De Beweging moedigt dergelijke trajecten aan met de steun van deskundigen en vakmensen, waar nodig of gewenst, rekening houdend met verschillende culturele gevoeligheden.

Stefania Tanesini, Communicatiebureau Rome

.....

Preventie van en optreden tegen seksueel geweld en geestelijk en/of machtsmisbruik in de Focolarebeweging.

Het bevorderen van relaties en het creëren van gemeenschappelijkheid op elk gebied van het leven vormen het hoofddoel van de Focolarebeweging met haar spiritualiteit die gebaseerd is op de beginselen van het Evangelie.

Helaas zijn menselijke relaties van nature ambivalent en kunnen worden aangetast door allerlei afwijkingen, die soms gewelddadige vormen aannemen van geestelijke of seksuele aard. De onthullingen van de laatste jaren hebben aangetoond dat dit ook in de Focolarebeweging is gebeurd.

De Focolarebeweging in West-Europa is, net als overal elders, vastbesloten om alle vormen van geweld aan de kaak te stellen. Zij gebruikt alle geschikte middelen om ervoor te zorgen dat dergelijke gedragingen niet meer voorkomen, zodat haar gemeenschappen en manifestaties voor allen steeds veiliger plaatsen worden van gezonde en beschermde relaties. Dit werd ook herhaald door de afgevaardigden van de Beweging tijdens de laatste Algemene Vergadering in februari 2021.

"Wij verbinden ons ertoe de reeds bestaande maatregelen ter voorkoming van alle vormen van fysiek, seksueel, machts- en gewetensmisbruik te versterken. Wij vragen de slachtoffers om vergeving en verzekeren hen onze volledige steun. We erkennen met diepe bedroefdheid al die situaties waarin wij hen niet hebben kunnen beschermen. We zijn vastbesloten om een cultuur van preventie en welzijn van eenieder te bevorderen, met een passende vorming en transparante communicatie."

Hieronder vindt u informatie en contactgegevens voor de preventie en bestrijding van seksueel geweld en geestelijk en/of machtsmisbruik in de Focolarebeweging.

- Steun in gevallen van seksueel misbruik
- Preventie van seksueel misbruik
- Geestelijk en machtsmisbruik

Luisterpunten voor onopgeloste problemen of klachten in België
: beluxbepro@gmail.com. Elke vraag zal collegiaal worden behandeld en met een multidisciplinaire benadering. Momenteel bestaat de Onthaalcel uit drie personen (Anne Van den Bussche, juriste; Françoise Supeley, arts; Georges Lecoq, psycholoog, die alle drie gebonden zijn door het beroepsgeheim) die instaan voor de intake en de opvolging van de situaties die hen worden toevertrouwd.

Wat is te verwachten van een luisterpunt?

Elk lid handelt op vrijwillige basis en laat zich leiden door de volgende uitgangspunten:

- Wie contact opneemt met een luisterpunt, kan tot drie keer toe een gesprek voeren om zijn ervaringen te delen en te onderzoeken of na te gaan of er maatregelen moeten worden genomen.

- Na drie sessies kan iedereen die dat wenst advies krijgen over waar verdere hulp kan worden gevonden.

- Alle gesprekken worden strikt vertrouwelijk behandeld. In geval van onthullingen betreffende strafbare feiten kan de vertrouwelijkheid echter niet langer worden gehandhaafd. In deze

omstandigheden zal er altijd eerst een gesprek met aanvrager plaatsvinden.

- Indien contact met het lokale beschermings- en welzijnsteam noodzakelijk wordt geacht, zal de luisterpuntadviseur het contact leggen, maar zal dit eerst met de aanvrager worden besproken.

- Elk lid van een luisterpunt is een professional. Zij zijn alle onafhankelijk van regeringsstructuren. De leden van de Focolarebeweging houden zich aan dezelfde regels van vertrouwelijkheid en geven geen informatie vrij, tenzij de aanvrager daar zelf om vraagt.

Zonder de geheimhoudingsplicht te schenden hebben de consulenten jaarlijks een ontmoeting met de leiders van de Focolarebeweging in West-Europa om de aandacht te vestigen op structurele en spirituele kritische punten en om passende preventieve maatregelen voor te stellen.

Wat is geestelijk misbruik?

In veel groepen en gemeenschappen zijn er mensen die leidinggeven en bestuursfuncties hebben. Zulke mensen hebben macht en gezag, die zij ten goede kunnen aanwenden, maar die zij ook kunnen misbruiken. Dit geldt voor geestelijke begeleiding, maar ook in het gezin of met een partner, op school of in therapie. Situaties waarin er een meerdere is en een persoon of een groep personen die aan hem of haar ondergeschikt zijn, kunnen misbruik in de hand werken. Alle relaties waarin een persoon of een groep advies, leiding of hulp vraagt en deze wordt verstrekt door een andere persoon, lopen eveneens het risico te worden misbruikt. Dergelijke gevallen vereisen van leiders, groepsleiders, predikanten en geestelijke leiders een zelfkritisch bewustzijn en een volledig besef van hun bijzondere verantwoordelijkheid.

Geestelijk misbruik doet zich voor in een religieuze omgeving en begint wanneer iemand een persoon die om advies vraagt manipuleert en onder druk zet met bijbelteksten, theologische overwegingen en spirituele praktijken. Misbruik kan niet alleen worden gepleegd door individuen, maar ook door hele gemeenschappen.

De misbruikte persoon wordt zo in een toestand van verwarring, leed en isolement gebracht in plaats van een relatie van volledige vrijheid en vervulling in zijn relatie met God. De gevolgen zijn afhankelijkheid en onderdrukking in plaats van vrijheid en autonomie, zelfs tot op het punt van ernstige schade aan de lichamelijke en geestelijke gezondheid van de betrokkene. Geestelijk misbruik is een vorm van machtsmisbruik, omdat de daders hun rol of functie gebruiken om grenzen te overschrijden, zonder dat de ander zich kan verdedigen.